

SVET ZA VARSTVO OKOLJA REPUBLIKE SLOVENIJE

Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana
Telefon : 01 430 60 70, Fax : 01 430 60 75

Ljubljana, 30. 4. 2010

Na posvetu o temi '**Sonaravni razvoj Slovenije in urejanje prostora; Varovanje kmetijskih zemljišč – utopija ali realnost?**', ki so ga organizirali Parlamentarna skupina GLOBE Slovenija, Svet za varstvo okolja Republike Slovenije in Slovenska akademija znanosti in umetnosti 12. aprila 2010 so bili izpostavljeni naslednji

ključni problemi, ki jih kaže v bodoče reševati:

Za zasuk dosedanje negativne prakse poseganja na kmetijska zemljišča in zmanjševanje njihovega obsega bo potrebna vrsta miselnih, zakonodajnih in operativnih ukrepov. Država Slovenija mora celovito razmisliti o prioriteti državnih gospodarskih razvojnih ciljev, o trajnostnem gospodarjenju s prostorom in o mestu kmetijskega gospodarstva v njem. Podnebne spremembe in pogoste naravne ujme zaostrejuje vprašanje dovoljšne in samozadostne oskrbe s hrano tudi v naši državi, kar je dodaten vzrok za ohranjanje kmetijske proizvodnje in za njeno uvrstitev v vrh prioriteten razvojnih ciljev.

V skladu z ustaljeno prakso v zahodnih državah Evrope bi varstvo in razvoj kmetijskih zemljišč morali načrtovati v okviru načrtovanja skladnega razvoja podeželja, ne pa zgolj v okviru normativnega varovanja kmetijskih površin. Za takšno razvojno politiko podeželja pa potrebujemo dobre strokovne podlage, merila in jasno opredeljene prioritete medresorsko usklajenih razvojnih ciljev Slovenije.

Dopolniti in spremeniti bo potrebno ne le kmetijsko zakonodajo, temveč tudi zakonodajo o urejanju prostora in varstvu okolja z vsemi ustreznimi podzakonskimi predpisi, ki morajo opredeliti merila načrtovanja namenske rabe prostora na regionalni in lokalni ravni. Krajinsko načrtovanje mora biti sestavni del integralnega prostorskega načrtovanja. V izogib dosedanjemu ravnanju je potrebno vzpostaviti medresorske planske sosvete na vseh ravneh za pripravo krajinskih, prostorskih in urbanističnih izvedbenih načrtov ter za načrtovanje skladnega razvoja podeželja.

Sprejeti je potrebno ukrepe za zaščito najboljših kmetijskih pridelovalnih zemljišč, predvsem tistih, na katerih so bile izvedene kmetijske zemljiške in vodnogospodarske operacije za njihovo izboljšanje in komasacije z družbenim (davkoplačevalskim) denarjem, ne glede na lastništvo. Premalo se tudi upošteva načelo usmerjanja in načrtovanja prostorskega razvoja na proste, degradirane in nezadostno izkoriščene površine znotraj obstoječih naselij, pri čemer ima prenova prednost pred novogradnjo.

Glede na navedeno so udeleženci posveta posebej izpostavili:

- načrtno in kvalitetno izobraževanje na vseh ravneh z namenom spremembe miselnosti o vlogi in pomenu kmetijstva in podeželja,
- vključitev podeželja kot nacionalni razvojni projekt,
- sprejetje moratorija za pozidavo kmetijskih zemljišč, dokler ne zagotovimo, da bo izvajanje prostorske zakonodaje v skladu s sonaravnimi načeli,
- Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano naj ob sodelovanju z ostalimi sektorji predpišeta skupna merila za izjeme spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, ob upoštevanju plačila odškodnine za te spremembe, ki naj se namensko uporablja za izboljšanje samooskrbe s hrano v Sloveniji,
- posebno stimulacijo za občane, ki bodo delovali po načelu trajnostnega razvoja,
- ekosistemske storitve kmetijstva morajo biti vključene v tržno ceno.

Potek posveta je dostopen na spletni strani Sveta za varstvo okolja Republike Slovenije <http://www.svo-rs.si> in Parlamentarne skupine GLOBE Slovenija <http://www.svo-rs.si/globe.nsf>.

Dr. Franc. Lobnik
predsednik
Sveta za varstvo okolja
Republike Slovenije